

Uw kenmerk

Datum

16 juni 2005

Ons kenmerk

KD/14266

Doorkiesnummer

(070) 445 43 56

Doorkiesnummer telefax

(070) 445 45 91

E-mail

kdupon@consumentenbond.nl

Eerste Kamer der Staten-Generaal

voor de JBZ-raad

Postbus 20017

2500 EA DEN HAAG

Onderwerp

besluit JBZ-raad over een bewaarplicht voor verkeergegevens

Geachte commissie-leden,

De Europese ministers van Justitie hebben tijdens de JBZ-raad op 2 juni in Luxemburg een akkoord bereikt over het ontwerp-kaderbesluit voor een bewaarplicht verkeersgegevens. Tot verbazing van de Consumentenbond en Bits of Freedom zijn de ministers van Justitie overeengekomen dat een bewaarplicht noodzakelijk is. Ook hebben de ministers besloten dat wordt overgegaan tot een gefaseerde invoering, om te beginnen met een bewaarplicht voor telefoniegegevens. Een bewaarplicht voor internetgegevens wordt op een later te bepalen tijdstip ingevoerd. Hiermee is een principebesluit genomen voor een plan dat buitensporige consequenties heeft. Ook gaat de minister in tegen de wens en opdracht van de Eerste Kamer.

De Consumentenbond en Bits of Freedom hebben een aantal bezwaren tegen deze gang van zaken. De eerste betreft de opdracht die de minister heeft meegekregen. De Eerste Kamer had minister Donner opgedragen niet deel te nemen aan de beraadslagingen in de JBZ-raad voordat het mondeling overleg met de Kamer heeft plaatsgevonden. Bovendien had de Tweede Kamer de minister verzocht om het overleg binnen de JBZ-raad pas voort te zetten nadat de resultaten van het onderzoek van de Erasmus Universiteit Rotterdam door de Kamer besproken waren. Blijkens de conclusies van de JBZ-raad waren alle lidstaten, dus ook Nederland, het eens over de noodzakelijkheid van een bewaarplicht en hebben zij een inhoudelijk debat gevoerd waaruit verdere afspraken zijn voortgevloeid. Hieruit moet worden geconcludeerd dat minister Donner beide Kamers niet serieus heeft genomen. Democratische controle op het overleg in de JBZ-raad is hierdoor ernstig bemoeilijkt.

Wij zijn bezorgd over het akkoord voor een gefaseerde invoering van de bewaarplicht. De gefaseerde aanpak leidt tot onoverzichtelijkheid en minder transparantie bij de besluitvorming. De beide Kamers komen voor het blok te staan om instemming te geven aan een besluit waarvan belangrijke onderdelen nog niet zijn ingevuld. De ministers van Justitie passen hier een 'salamitactiek' toe, om het voorstel stukje bij beetje door te voeren.

Centrale vragen zoals de lengte van de transitieperiode voor internetaanbieders, de specificatie van de te bewaren gegevens en de bewaartermijnen voor internetaanbieders dreigen in lagere besluitvorming te belanden, zonder verder parlementaire controle. De Consumentenbond en Bits of Freedom vinden dat een gefaseerde invoering niet beschouwd kan worden als een inhoudelijk compromis aangezien het uiteindelijke resultaat, een bewaarplicht voor alle telecomaandbieders, hetzelfde zal zijn.

Om tot een zorgvuldige besluitvorming te komen omtrent een eventuele bewaarplicht is een uitgewerkt en onderbouwd voorstel nodig, waarin staat welke gegevens voor welke duur door wie moeten worden opgeslagen. Ook moet er een onafhankelijk onderzoek liggen waarin de noodzaak en de gevolgen van de voorgestelde bewaarplicht worden gepresenteerd. Een besluit over een eventuele bewaarplicht is pas mogelijk als aan deze voorwaarden is voldaan. Een besluit met grote consequenties verdient een adequate voorbereiding.

De Consumentenbond en Bits of Freedom hebben ook bezwaren tegen de bewaarplicht omdat het recht om in vrijheid, onbevreesd en met plezier te communiceren verloren gaat wanneer de overheid continue over de schouder van de consument meekijkt. Wij stellen grote vraagtekens bij de veiligheidsrisico's van de opslag, de onduidelijkheid over de effectiviteit, de technische realiseerbaarheid, de kosten van de gegevensopslag en het ontbreken van een aantoonbare noodzaak. Kortom, wij maken bezwaar tegen de disproportionaliteit van het voorstel. Wij verwijzen hier naar onze brief van 30 mei jl. aan uw commissie.

Wij hopen dat uw commissie hierin aanleiding ziet voor een zeer kritisch mondeling overleg met de minister van Justitie op 28 juni. De Consumentenbond en Bits of Freedom vragen uw commissie om het voorstel in zijn huidige vorm te verwerpen en instemming te onthouden.

Consumentenbond

Klaske de Jonge
directeur

Bits of Freedom

Sjoera Nas en Maurice Wesseling
directie

